

INFORMACIÓ

[Oficina de Turisme Municipal
Perpinyà Mediterrani Turisme](#)
Tel. +33 4 68 66 30 30

[Oficina de Turisme Intermunicipal
de l'Alt Vallespir](#)
Tel. + 33 4 68 39 11 99

[Oficina de Turisme Intermunicipal
Vallespir Turisme](#)
Tel. +33 4 68 87 00 53

[Oficina de Turisme de Cotlliure](#)
Tel. +33 4 68 82 15 47

[Oficina de Turisme Intermunicipal
Rosselló-Conflent](#)
Tel. +33 4 68 57 99 00
tourisme@roussillon-conflent.fr

[Ajuntament de Bouleternère](#)
Tel. +33 4 68 84 72 74

Fonts i bibliografia

L'encyclopédie du Pays Catalan (Ed. Privat);
La Procession de la Sanch, six siècles de foi et de tradition, Josiana Cabanas; La Sanch, semaine sainte à Perpignan, J. Gaspard Deloncle

Enllaços
www.tourisme-pyreneesorientales.com
www.llibreriacatalana.com

Setmana Santa i Festes de Pasqua

Molt abans que la Pasqua esdevingués la festa cristiana més important, es celebrava l'arribada de la Primavera com a símbol d'una nova vida. El mes d'abril, i especialment la setmana de Pasqua, ens fa tornar a viure certes tradicions catalanes que continuen molt ancorades i que sorgeixen de creences paganes, de tradicions profanes i d'una fe sòlida.

Tot el que té a veure amb els rituals de la Setmana Santa i de la Passió està codificat des de fa segles. Però als Pirineus Orientals hi ha un color i un ambient molt específics.

L'extraordinària i espectacular [Processó de la Sang](#), que té lloc des del Divendres Sant a Perpinyà, n'és un testimoni, però també, a la claror de les atxes i de les torxes, les Processons de [Cotlliure](#) i d'[Arles-sur-Tech](#). Quant al poble de Bouleternère, celebra una processó nocturna el Dijous Sant.

Altres processons desenvolupen el seu ritual, esdevingut alegria, al so de mil campanes. L'alegria de la trobada amb Crist i la Verge el matí de la Resurrecció (diumenge de Pasqua, processó del Ressuscitat) a Céret i allle-sur-Têt.

Al Rosselló, la setmana no seria completa sense el Dilluns de Pasqua en una de les ermites, on el poble català es reuneix per ballar algunes de les sardanes més boniques del Rosselló. Llavors, l'aire es perfuma amb la caragolada (graellada de caragols bovers), de la truita pasqual, feta amb els millors embotits catalans (botifarra negra, cansalada viada, salsitxa...) i amb verdures tendres de primavera (carxofes cruixents...) i el vi que flueix sota el sol daurat de les vinyes i les costes.

Però La Pasqua també són els ous. Els goigs dels ous (literalment "Càntic dels ous") són unes cançons nocturnes, verdaderes albaides populars, que tenen lloc la nit de Pasqua. Barregen les lloances de la verge i l'acollida hospitalària de cada una de les cases, a les que els cantants van a pidolar ous i negres, peces essencials del dinar de Pasqua, amb els seus cistells.

Calendari de Festes de Pasqua

- ✓ Arles: Divendres Sant: Processó nocturna dels penitents
- ✓ Bulaternera: Dijous Sant: Processó nocturna dels penitents
- ✓ Ceret: matí del Diumenge de Pasqua Processó del Ressuscitat
- ✓ Cotlliure: Divendres Sant: Processó nocturna dels penitents
- ✓ Illa: matí del Diumenge de Pasqua Processó del Ressuscitat i cants de les «Regina Coeli» (140 cantaires i 40 músics)
- ✓ Perpinyà: Festival de Musica Sagrada (durant la Setmana Santa) i, el Divendres Sant a la tarda, Processó de la Sang als carrers de Perpinyà.

SERVEI DE PREMSA

catherine.gillot@adt66.com - Tel. +33 4 68 51 52 58 - julien.folcher@adt66.com - Tel. +33 4 68 53 73 28

PYRÉNÉES MÉDITERRANÉE EN PAYS CATALAN

Agence de Développement Touristique des Pyrénées-Orientales

2, boulevard des Pyrénées - CS 80540 - F - 66005 Perpignan Cedex - Tél. +33 (0)4 68 51 52 53 - info@adt66.com

pro-tourismeadt66.com - tourisme-pyreneesorientales.com - visitpo.fr -   #visitpo

Història

L'Arxiconfraria de la Sang data de l'11 d'octubre del 1416. La història de la Processó, de prop de sis segles d'antiguitat, ha conegut vicissituds i hores de glòria. Plena d'esplendor fins el 1777, va declinar progressivament després de nombrosos excessos, abans de ser restaurada el 1950 amb un acord amb el canonge Mestre, capellà de Saint-Jacques [Sant Jaume], i Mons. Bernard, bisbe de Perpinyà. Els membres de L'Arxiconfraria de la Sang havien tingut cura d'enviar prèviament una circular a les autoritats civils de la ciutat i als partits polítics per demanar l'autorització per reprendre un costum del passat.

Durant molt de temps, el pare Boher, el vell "hortolà", va ser el guardià de la tradició. Va ser ell qui, el 6 d'abril del 1950, va permetre que la Confraria de la Sang reprengués amb aquesta tradició multiseular. Limitada als voltants de l'església de Sant Jaume, des de llavors la processó s'ha estès pels carrers de la vella ciutat, com "als bons temps", envoltada d'una innumerable gentada.

[El nom complet és] La «Confraria de la Preciosíssima Sang del Senyor Jesucrist». La processó de la Sang reuneix les confraries de la Sang de les parròquies de la ciutat (St-Jacques, St-Josep, la Real), però també els penitents de les confraries dels pobles dels voltants (d'aquí ve el nom d'"arxiconfraria").

La Verge dels Dolors es representa a diversos "misteris" dempeus, al peu de la creu, assistint al sacrifici del seu fill. El seu pit està adornat amb un cor traspasat amb set glavis. Cada glavi representa cada un dels set dolors de Maria que canten els goigs.

El bisbe de la diòcesi, al donar la seva aprovació el 1950, esdevingué el garant del sentit espiritual i religiós d'aquesta commemoració de la Passió de Jesucrist. Des de fa alguns anys, Monsenyor Chabbert acostuma a pronunciar una homilia, ja sigui al moment de la sortida de la processó a l'església de St. Jacques, o al de la parada que es fa davant de la catedral.

Tots els historiadors estan d'acord que l'origen de la processó de la Sang, que es remunta al 1416, és Sant Vicent Ferrer, dominic dels qui predicaven la contrició i la penitència. Predicant la Passió al Convent de les Clarisses, la "bona gent" de Perpinyà va tenir la idea de associar-se en una confraria pietosa de penitents, agrupada al voltant de l'estimat tema de la Passió.

La paraula goig, del llatí "gaudium" significa joia i lloança. Abans del segle XIV, es donava aquest nom als cants lligats sobretot a les joies de Maria. A partir del segle XV, especialment després del pas de Sant Vicent Ferrer, aquests càntics cantaven sobretot els patiments de Crist i de la seva mare. Així, per una antítesi única a la literatura, s'ha donat el nom de "goigs dolorosos" a les estrofes plenes de tristesa que relaten els patiments de Maria al calvari.

Al voltant del segle XIV, entre les corporacions d'oficis molt freqüents, al barri de Sant Jaume, la dels jardiniers era una de les més antigues i puixants. Aquesta corporació tenia una cura especial en la decoració floral dels "misteris".

La creu dita dels "improperis", és a dir, de les injúries, és la creu de grans dimensions que es situa al capdavant de la processó i sobre la qual es representen els diferents atributs de la Passió de Crist (gall, corona d'espines, fuet, calze, tenalles, martell, clau del suplici...).

Molt més que un ritual històric o un gran fresc místic antiquat, la Processó de Sant restitueix una fervorosa celebració de la Passió de Jesucrist a la cultura religiosa de tot el poble català.

SERVEI DE PREMSA

catherine.gillot@adt66.com - Tel. +33 4 68 51 52 58 - julien.folcher@adt66.com - Tel. +33 4 68 53 73 28

PYRÉNÉES MÉDITERRANÉE EN PAYS CATALAN

Agence de Développement Touristique des Pyrénées-Orientales

2, boulevard des Pyrénées - CS 80540 - F - 66005 Perpignan Cedex - Tél. +33 (0)4 68 51 52 53 - info@adt66.com

pro-tourismeadt66.com - tourisme-pyreneesorientales.com - visitpo.fr -   #visitpo

Glossari:

Lletania: Lletania, segons el diccionari dels diccionaris: llarg seguit de creacions, d'injúries, com les adreçades a Crist durant la Passió, simbolitzada a la Processó de la Sant per la creu dels "improperis". En aquest seguici, es situa just darrera del Regidor amb la campana de ferro i, tradicionalment, obra el pas als diferents "misteris".

Maria està asseguda al peu de l'arbre redemptor, rebent als seus braços el cos del seu diví fill crucificat. En totes les esglésies de la nostra regió, es pot veure una capella, o al menys una estàtua, de la Pietat, semblant a la que es representa als diferents "misteris" de la processó. Els goigs de Pietat que s'interpreten la vetlla de Pasqua, contenen les joies celestes de la Verge.

Els "misteris" són representacions a mida natural de les diferents escenes de la Passió. Els personatges es col·loquen sobre una mena de pavès adornat amb flors. A cada parada, els portadors deixen els palanquins del "misteri" sobre bastons proveïts amb una petita forca (forqueta) a l'extrem.

Avui, la processó de la Sang, famosa a tot el món pel reguitzell de reportatges i pel·lícules que se li han dedicat, atrau, al llarg del seu seguici, grups de fotògrafs i cineastes, professionals i amateurs.

Al principi, les processons eren nocturnes i la més important tenia lloc el Dijous Sant al vespre. De fet, la Setmana Santa comportava tres processons. La primera es desenvolupava el Dijous Sant, la segona el Divendres Sant i la última, el matí de Pasqua.

La capa, la cucurulla que porten els penitents (les "caperutxes") és l'antiga indumentària del condemnat a mort, que un seguici de "gent d'armes" conduïa més enllà del Castellet, fora de la vil·la, per penjar-lo o decapitar-lo. A sobre la capa, vermella o negra, els penitents porten, brodat sobre el vel del con, l'emblema de l'Arxiconfraria de la Sang, les cinc llagues de Crist, i, depassant, la corona de Catalunya Aragó.

Els jardiners de Sant Jaume acostumen a decorar amb força flors el "misteri" del jardí de les oliveres, amb "quarantains doubles", anomenats també "violiers" o "giroflées". Una antiga creença popular diu que els quarantains estenen durant la Setmana Santa, especialment el Dijous i el Divendres Sant, un perfum diferent del que emanen la resta de l'any.

L'arxiconfraria està dirigida per tres "régidors", envoltats d'un extens grup de confreres. Instituit per Sant Vicent Ferrer, la confraria de la Sang comptava entre els seus membres amb les famílies catalanes més antigues, cavallers i mercaders, al costat dels més humils manobres. El dia de l'Epifania, els tres regidors de la confraria provenien alternativament de cadascuna de les classes.

La Confraria de la Sang es va constituir l'11 d'octubre del 1416, sota el regnat de Jaume I El Conqueridor, a l'església de Sant Jaume, als seus jardins, al bell mig del barri del mateix nom. Cada Divendres Sant a les 15 h, la Processó brolla des del jardí de la Miranda i, havent completat una volta a la ciutat vella, retorna l'església de Sant Jaume.

Tenalles. Fixades a la creu dels "improperis" (injúries), fan referència al seu ús, quan van arrencar els claus que subjectaven Jesús a la fusta de la creu.

Des del 1950 i després d'haver estat delimitada als voltants del barri de Sant Jaume, la processó pren un recorregut urbà, de 3 km de llargària, pel cor de la ciutat vella de Perpinyà, obrint-se pas entre els principals monument històrics: el palau dels còsols de la ciutat, el Palau de les Corts, la Lotja de Mar, la catedral, l'església La Réal i l'església de Sant Jaume.

En el decurs dels segles, la Confraria de la Sant ha tingut una dimensió tal, que es va estendre ràpidament a altres pobles del Rosselló. Amb el pas del temps, moltes han desaparegut, però el seu record continua molt viu a l'ànima de la terra. Entre les processons del Divendres Sant més importants que encara existeixen, cal esmentar les d'Arles-sur-Tech [Arles], Cotlliure i Bouleternère [Bulaternera] (la més antiga), que es desenvolupen en horari nocturn, cap a les 21 h.

SERVEI DE PREMSA

catherine.gillot@adt66.com - Tel. +33 4 68 51 52 58 - julien.folcher@adt66.com - Tel. +33 4 68 53 73 28

PYRÉNÉES MÉDITERRANÉE EN PAYS CATALAN

Agence de Développement Touristique des Pyrénées-Orientales

2, boulevard des Pyrénées - CS 80540 - F - 66005 Perpignan Cedex - Tél. +33 (0)4 68 51 52 53 - info@adt66.com

pro-tourismeadt66.com - tourisme-pyreneesorientales.com - visitpo.fr -   #visitpo